

העותרים:

1. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
2. דמיאטי
3. זכאונה
4. מרשוד

ע"י ב"כ עו"ד עידו בלום
עידו בלום, משרד עורכי דין
רח' שפע טל 1, תל-אביב
טל' 03-7444070; פקס 03-7444170

- נ ג ד -

המשיבים:

1. הממונה על חוק חופש המידע במשרד הבריאות
2. המרכז הלאומי לפואה משפטית

ע"י ב"כ מפרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)
רחוב מח"ל 7, ירושלים
טל' 02-5419555; פקס 02-5419581

תגובה מטעם העותרים

4.5.17 להודעה ובקשה מטעם המשיבים מיום

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 9.5.17, להלן תגובת העותרים להודעה ובקשה מטעם המשיבים מיום 4.5.17:

1. העותרים מבקשים להביע את מחאתם על התנהלותם המקוממת של המשיבים מאז פנייתם הראשונה של העותרים אליהם (ביום 23.3.16) ועד עתה – כאשר נדמה שהמשיבים עושים כל שביכולתם על מנת להימנע ממסירת המידע המבוקש, לנקוט בסחבת ומשיכת זמן ולהתיש את העותרים ללא תוחלת.

2. נזכיר בקצרה את השתלשלות העניינים:

א. העתירה שבכותרת הוגשה ביום 10.8.16, לאחר שהמשיבים התעלמו מבקשת העותרים לפי חוק חופש המידע משך למעלה מארבעה וחצי חודשים – וזאת על אף שדובר במידע אשר כבר ביום 8.2.16 הודיע המשיב 2 כי אותר במלואו.

ב. בתגובתם המקדמית מיום 28.11.17 המשיכו המשיבים לנסות ולהימנע מחשיפת המידע המבוקש, תוך שהם נאחזים בנימוקים חסרי בסיס.

ג. רק בעקבות הערות בית המשפט הנכבד במהלך הדיון שהתקיים ביום 1.12.16 נאלצו המשיבים להתחייב – התחייבות אשר קיבלה תוקף של החלטה – כי "המשיבים יפנו אל גורמי המשטרה והביטחון הרלבנטיים לקבלת התייחסותם לבקשה, וככל שלא תהיה הסתייגות הנופלת לגדרי איזה מן הסייגים שבחוק חופש המידע, החומרים המבוקשים

יימסרו לעותרים. משך הזמן הצפוי לביצוע הבדיקות האמורות הוא 30 ימים". 30 הימים הסתיימו ביום 31.12.16 – לפני ארבעה וחצי חודשים.

ד. אלא שהמשיבים לא הגישו דבר במועד שנקבע לכך בהחלטת ביהמ"ש הנכבד (1.1.17), ורק לאחר בקשות חוזרות ונשנות מצד העותרים, ולאחר שבית המשפט הנכבד הדגיש בהחלטתו מיום 19.1.17 כי "המשיבים לא פעלו על פי ההחלטות מן הימים 1.12.16, 9.1.17. המחדל יוסר עד ליום 25.1.17" – ניאותו המשיבים להודיע ביום 22.1.17 על הסכמתם להעביר לידי העותרים את החומר המבוקש (ולמעט "ציון מקום קבורת הגופות").

ה. **כחודש נוסף** נאלצו העותרים להמתין, עד אשר ביום 20.2.17 העבירו המשיבים בפועל את החומר שהוצג כ"**המידע המצוי בתיקי המכון לרפואה משפטית**". דובר בעמודים ספורים של חוות דעת פתולוגיות ותו לא.

ו. על אף שהחומר שנמסר הוצג כביכול ככלל המידע המצוי בתיקי המשיבים (למעט "ציון מקום קבורת הגופות"), הרי שדלותו של החומר עוררה תהיות וסימני שאלה אצל העותרים. אי לכך, ביום 27.2.17 פנה ב"כ העותרים לב"כ המשיבים וביקש לבדוק את העניין לעומק - שמא בניגוד לאמור דווקא קיימים מסמכים נוספים בתיקי המשיב 2.

ז. הפעם נאלצו העותרים להמתין **חודש וחצי**, עד אשר ביום 9.4.17 התברר כי אכן "ציון" להם לפתע מסמכים נוספים, וב"כ המשיבים הודיעה כי "כלל המסמכים הנוספים אותרו ע"י המשיבה ועוברים תהליך של בדיקה, מיון וסידור לצורך העברה לידי העותרים, בצירוף רשימה מסודרת של כל המסמכים שאותרו". עוד מסרה אז ב"כ המשיבים כי כלל המסמכים הנוספים וכן רשימת המסמכים יועברו לידי העותרים **בתוך שבוע ימים לאחר פגרת הפסח** (דהיינו **עד ליום 25.4.17**).

ח. אלא שגם מועד זה חלף, ומסמכים – אין.

3. והנה אנו ניצבים כיום למעלה מ-13 **חודשים** לאחר הגשת הבקשה; **כשמונה חודשים** לאחר הגשת העתירה; **כארבעה חודשים** לאחר המועד בו בהתאם להחלטת בית המשפט היה על המשיבים להעביר את כלל החומרים לאחר בדיקת כל גורמי המשטרה והביטחון; **וכחמישה שבועות** לאחר שבעקבות התעקשות העותרים "התגלו" לפתע שלל מסמכים חדשים, אשר ע"פ הודעת המשיבים בדיוקתם, מיונם וסידורם היו אמורים להסתיים כבר לפני שלושה שבועות.

4. עתה, ביום 4.5.17, מודיעים המשיבים כי התקבלו אצל הפרקליטות "תיקי המכון לרפואה משפטית בנוגע לכל אחת מהגופות", כי "נדרשת פנייה ליחידות המשטרה וגורמי הביטחון הרלוונטיים על מנת לקבל אישור להעברת המידע", וכי הם זקוקים ל-45 יום נוספים לשם כך!

5. למקרא הודעת המשיבים ניתן היה לסבור בטעות כי מצויים אנו בשלבים ראשוניים של טיפול בבקשת מידע.
- היעלה על הדעת כי רק לאחרונה התקבלו אצל הפרקליטות תיקי המכון לרפואה משפטית בעניין? (אותם תיקים אשר כבר ביום 8.2.16 הודיע המשיב 2 כי אותרו על ידו...)
- האם נעלמה מעיני המשיבים החלטת בית המשפט הנכבד מיום 1.12.16 – אשר נתנה תוקף להתחייבות המשיבים עצמם – לפיה "המשיבים יפנו אל גורמי המשטרה והביטחון הרלבנטיים לקבלת התחייבותם לבקשה" בבדיקה אשר תסתיים עד ליום 31.12.16?
- ומה לגבי התחייבות המשיבים למסור את כלל המסמכים לאחר בדיקתם עד ליום 25.4.17?
- הייתכן שכל שנעשה מאז הגשת הבקשה בחודש מרץ 2016 – למעט מסירתם של דפים בודדים מתוך חוו"ד פתולוגיות – הוא "בדיקה ראשונית שנעשתה הן על ידי המשיבים והן על ידי הפרקליטות"??
6. כבר בדיון שהתקיים ביום 1.12.16 נאלצה ב"כ המשיבים להודות כי "הטיפול בבקשת חופש המידע לא נעשה בצורה הנכונה, כפי שצריך היה להיעשות... נכון שענו להם לא כמו שצריך... פניות שמוגשות למכון, צריכות להיענות בצורה אחרת" (פרוטוקול, עמ' 2 ש' 2-5).
- אלא שלמרבית הצער לא נראה שהמשיבים הסיקו את המסקנות הנדרשות מכך, אלא להפך – ממשיכים חודשים ארוכים בהתנהלות של התחמקות, משיכת זמן והתשת העותרים ללא קץ.
7. זאת אף מבלי להידרש לחומרה הטמונה במסירת מידע חלקי ומצומצם והצגתו לכאורה כמהווה את מלוא המידע הקיים – תוך הסתרת היקף המידע האמיתי, תוך הטעיה של העותרים וביהמ"ש הנכבד ותוך הפרה של חוק חופש המידע – כאשר רק בעקבות חשדנותם של העותרים (אשר התבררה כמוצדקת) "מתגלים" מלוא המסמכים.
8. יצוין כבר עתה, כי בית המשפט הנכבד יתבקש לתת ביטוי ומשקל להתנהלותם של המשיבים במסגרת פסיקת הוצאות משמעותית.
9. על כל פנים, בנסיבות אלה, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות כי ככל שלא יועבר מלוא המידע המבוקש בעתירה בתוך 45 יום ממועד הודעת המשיבים, דהיינו עד ליום 18.6.17, יגישו המשיבים במועד זה כתב תשובה מטעמם.
10. במסגרת זו סבורים העותרים כי ראוי שהמשיבים ישקלו מחדש אף את עמדתם בנוגע למקומות הקבורה: בהתחשב בכך שעל פי הודעת המדינה לבג"ץ קברים אלה כבר נפתחו ונבדקו (לרבות בדיקות DNA) והתברר כי הגופות נשוא עתירה זו אינן קבורות בהן כך שברור שלא מדובר בקברי בני-משפחתם של העותרים; ובהתחשב בכך שאם וכאשר יאוותר מקום קבורתן הנכון, ממילא התחייבה המדינה להשיבן לידי המשפחות – הרי שהטענות על חשש ל"הפיכת מתחם הקבורה [בו קבורים בפועל אלמונים] לאזור עליה לרגל" או ל"אמצעי לשחרור הגופות" הן בגדר אבסורד גמור. עוד יוער, כי במקרים אחרים מסרה המדינה למשפחות (אחרות) את מיקומי הקברים המדויקים של בני משפחותיהם ללא כל מגבלות, ואף אפשרה נוכחות נציגי המשפחות בעת פתיחת הקברים לצורך בדיקות DNA.

למעשה, מכיוון שברור שלא מדובר במיקומי הקברים הנכונים, המשמעות היחידה של מידע זה היא שהוא עשוי לסייע לעותרים להתחקות אחר תהליך הבאתן של הגופות לקבורה, בניסיון לשפוך אור על האופן בו "אבדו" ובניסיון לאתר את מקום קבורתן האמיתי.

11. לאור כל האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות כי ככל שלא יועבר מלוא המידע המבוקש בעתירה (לרבות מקומות הקבורה) בתוך 45 יום ממועד הודעת המשיבים, דהיינו עד ליום 18.6.17, יגישו המשיבים במועד זה כתב תשובה מטעמם.

עידו בלוס, עו"ד
ב"כ העותרים